

Pla de millora Programa d'ampliació

Llengua 6

El quadern d'Ensenyament individualitzat de Llengua, per a sisé curs de primària, és una obra col·lectiva concebuda, dissenyada i creada en el departament d'Edicions Educatives de Santillana Educación, S. L./ Edicions Voramar, S. A., dirigit per **Teresa Grence Ruiz** i **Immaculada Gregori Soldevila**.

En la seua elaboració ha participat l'equip següent:

TEXT

Gemma Avellan Bisbal
Roger Sarrià Batlle
Begonya Soler Soriano
Xavier Molina Martí

IL·LUSTRACIÓ

Esperanza Martínez Molina

EDICIÓ EXECUTIVA

Empar Tortosa Sanz

DIRECCIÓ DEL PROJECTE

Immaculada Gregori Soldevila

DIRECCIÓ I COORDINACIÓ EDITORIAL DE PRIMÀRIA

Maite López-Sáez Rodríguez-Piñero

Direcció d'art: José Crespo González.

Projecte gràfic: Pep Carrió.

Cap de projecte: Rosa Marín González.

Coordinació d'il·lustració: Empar Tortosa Sanz.

Cap de desenvolupament de projecte: Javier Tejeda de la Calle.

Desenvolupament gràfic Raúl de Andrés González i Jorge Gómez Tobar.

Direcció tècnica: Jorge Mira Fernández.

Subdirecció tècnica: José Luis Verdasco Romero.

Coordinació tècnica: Jesús Muela Ramiro i Laura Gil de Tejada Alemany.

Confecció i muntatge: Esperanza Martínez Molina i Eva Hernández Malye.

Correcció: Isidre Muñoz García i Gemma Pasqual i Escrivà.

© 2015 by Edicions Voramar, S. A./Santillana Educación, S. L.

C/ València, 44

46210 Picanya, València

PRINTED IN SPAIN

EAN: 8431300225473

CP: 466774

Aquesta obra està protegida per les lleis de drets d'autor i la seua propietat intel·lectual correspon a Voramar/Santillana. Els usuaris legítims de l'obra només estan autoritzats a fer-ne fotocòpies per a usar-les com a material d'aula. Queda prohibida qualsevol altra utilització tret dels usos permesos, especialment aquella que tinga finalitats comercials.

Direcció d'art: José Crespo González.

Projecte gràfic: Pep Carrió.

Cap de projecte: Rosa Marín González.

Coordinació d'il·lustració: Empar Tortosa Sanz.

Cap de desenvolupament de projecte: Javier Tejeda de la Calle.

Desenvolupament gràfic Raúl de Andrés González i Jorge Gómez Tobar.

Direcció tècnica: Jorge Mira Fernández.

Subdirecció tècnica: José Luis Verdasco Romero.

Coordinació tècnica: Jesús Muela Ramiro i Laura Gil de Tejada Alemany.

Confecció i muntatge: Esperanza Martínez Molina i Eva Hernández Malye.

Correcció: Isidre Muñoz García i Gemma Pasqual i Escrivà.

© 2015 by Edicions Voramar, S. A./Santillana Educación, S. L.

C/ València, 44

46210 Picanya, València

PRINTED IN SPAIN

EAN: 8431300225473

CP: 466774

Aquesta obra està protegida per les lleis de drets d'autor i la seua propietat intel·lectual correspon a Voramar/Santillana. Els usuaris legítims de l'obra només estan autoritzats a fer-ne fotocòpies per a usar-les com a material d'aula. Queda prohibida qualsevol altra utilització tret dels usos permesos, especialment aquella que tinga finalitats comercials.

Presentació

L'ensenyament individualitzat

L'ensenyament individualitzat promou que cada alumne i alumna treballi en la consecució dels objectius educatius a un ritme adequat a les seues capacitats i destreses. Amb aquesta finalitat, és important establir un pla que els ajude a superar les dificultats i a desenvolupar i potenciar les seues habilitats.

Aquest tipus d'ensenyament se centra, doncs, en l'ús d'una metodologia flexible i de les tècniques i recursos educatius que més bé s'adapten a les necessitats particulars de l'alumnat. Entre altres coses, requereix disposar de materials didàctics específics que puguin ser utilitzats segons les condicions concretes d'aprenentatge de cada xiquet i xiqueta, i també dels objectius de millora que es plantegen en cada cas.

Des d'aquesta perspectiva, la **Biblioteca del professorat** del projecte **Saber Fer** ofereix una sèrie de materials destinats a facilitar aquesta tasca. Entre d'altres inclou:

- La sèrie **Aprenentatge eficaç**, que en els primers cursos de primària està destinada a treballar les habilitats bàsiques –atenció, memòria i raonament– i les dificultats d'aprenentatge, mentre que a partir del 4t curs aborda l'entrenament en les tècniques d'estudi.
- El compendi de material anomenat **Recursos complementaris**, que conté seccions variades per a cada una de les àrees del currículum, a fi que el professorat seleccione en cada cas les fitxes que considere convenientes.
- I, finalment, aquest quadern, anomenat **Ensenyament individualitzat**, que inclou, per a cada unitat didàctica del llibre de l'alumne, dos apartats:
 - Un **Pla de millora**, compost per fitxes de treball destinades a aquells alumnes que requereixen un reforç més gran per a afermar els principals continguts de la unitat i per a desenvolupar les competències.
 - Un **Programa d'ampliació**, compost també de fitxes, l'objectiu del qual és que l'alumnat aprofundisca en determinats continguts, amplie els seus coneixements i pose en joc les competències adquirides.

Índex

PLA DE MILLORA

Unitat 1

1. El grup nominal..... 8
2. L'ús de les majúscules..... 9
3. La farmàcia. La prefixació 10

Unitat 2

1. Els demostratius..... 11
2. Repàs d'accentuació..... 12
3. Els aliments. La sufixació 13

Unitat 3

1. Els possessius..... 14
2. L'accentuació diacrítica 15
3. El taller de pintura.
Les paraules parònimes..... 16

Unitat 4

1. Numerals i indefinits..... 17
2. La dièresi..... 18
3. El gimnàs.
Eufemismes i paraules tabú..... 19

Unitat 5

1. L'adverbi..... 20
2. El guionet21
3. El naixement d'un bebé.
Les paraules onomatopeïques..... 22

Unitat 6

1. Els enllaços23
2. L'ús de la **h**24
3. La planta de reciclatge.
Precisió lèxica..... 25

Unitat 7

1. El verb (I). Arrel i desinències.
Models de conjugació26
2. L'ús de **x**, **tx** i **ig**27
3. La botiga de llums.
Paraules individuals i col·lectives..... 28

Unitat 8

1. El verb (II). Nombre, persona, temps i mode. Els temps verbals 29
2. L'ús de **x** i **ix**30
3. L'oficina.
Les frases fetes i les interjeccions 31

Unitat 9

1. Verbs regulars i irregulars..... 32
2. La partició de paraules33
3. La ciència-ficció. Les sigles34

Unitat 10

1. L'oració. El subjecte..... 35
2. L'apòstrof i la contracció..... 36
3. L'escena d'un conte. Els neologismes .. 37

Unitat 11

1. El predicat nominal. L'atribut..... 38
2. El punt i coma i els punts suspensius ...39
3. Les coves. Els estrangerismes..... 40

Unitat 12

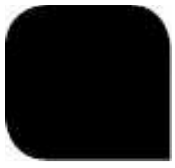
1. El predicat verbal. Els complements 41
2. Els parèntesis, les cometes i el guió..... 42
3. El port. Els arcaïsmes43

PROGRAMA D'AMPLIACIÓ

Unitat 1	46
Unitat 2	48
Unitat 3	50
Unitat 4	52
Unitat 5	54
Unitat 6	56
Unitat 7	58
Unitat 8	60
Unitat 9	62
Unitat 10	64
Unitat 11	66
Unitat 12	68
Solucionari	72

Pla de millora

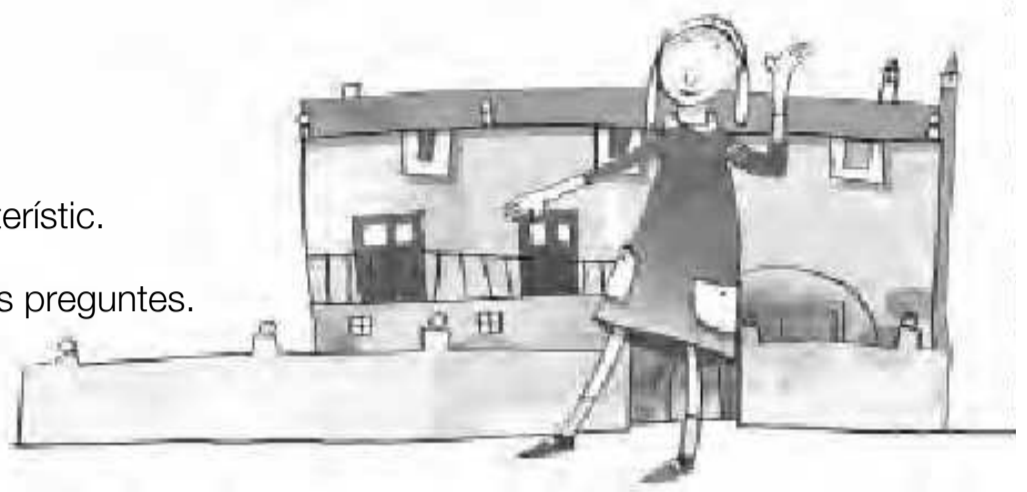

El grup nominal

Nom _____ Data _____

Subratlla dos grups nominals en cada oració i encercla'n els nuclis.

- Sandra viu en una casa antiga enorme.
- El pare de Carme és aquell home alt.
- La dolçaina de fusta té un so molt característic.
- El primer concursant va encertar totes les preguntes.

Uneix cada grup nominal amb el complement adequat.

Uns braços

amb flors blanques

La mestra

molt xarradores

Unes xiques

ben forts

Aquell gerro

de Llengua

Analitza els grups nominals com en l'exemple.

• la meua germana menuda
Det. Det. N. Compl.

• unes sabates velles

• la nostra amiga d'Alacant

• aquell cotxe roig

• tres melons d'Alger

• alguns plats de plàstic

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

Un **grup nominal** és un grup de paraules agrupades al voltant d'un substantiu.

El **substantiu** és la paraula més important del grup nominal i fa la funció de **nucli**.

Hi ha altres paraules que poden formar part d'un grup nominal: substantius, adjectius, articles, demostratius... Algunes, com ara els articles, fan la funció de **determinants** i d'altres, com els adjectius, fan la funció de **complements**.

L'ús de les majúscules

Nom _____ Data _____

Copia cada oració escrivint les majúscules necessàries.

- hem anat al cine i hem vist la pel·lícula «els megarobots».

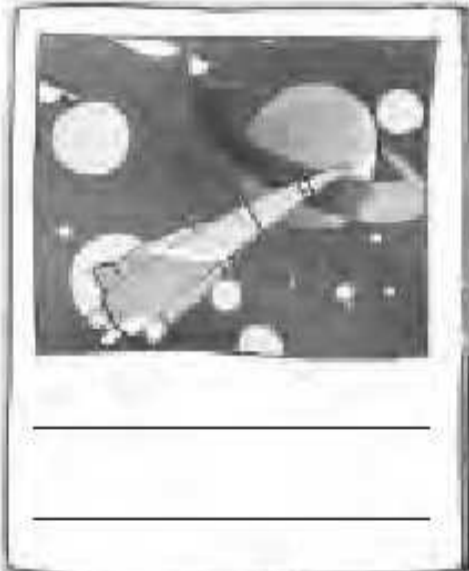
- el riu xúquer desguassa a cullera, a la comarca de la ribera baixa.

- el que vull que compres, carles, és sucre, farina i ous.

- els iaies toni i àgueda ens visitaran aquest mes.

Copia cada títol en el lloc corresponent. Compte amb les majúscules!

viatge a saturn • una mascota per a sara • les aventures de trenka

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

La lletra inicial d'una paraula s'ha d'escriure en **majúscula** en els casos següents:

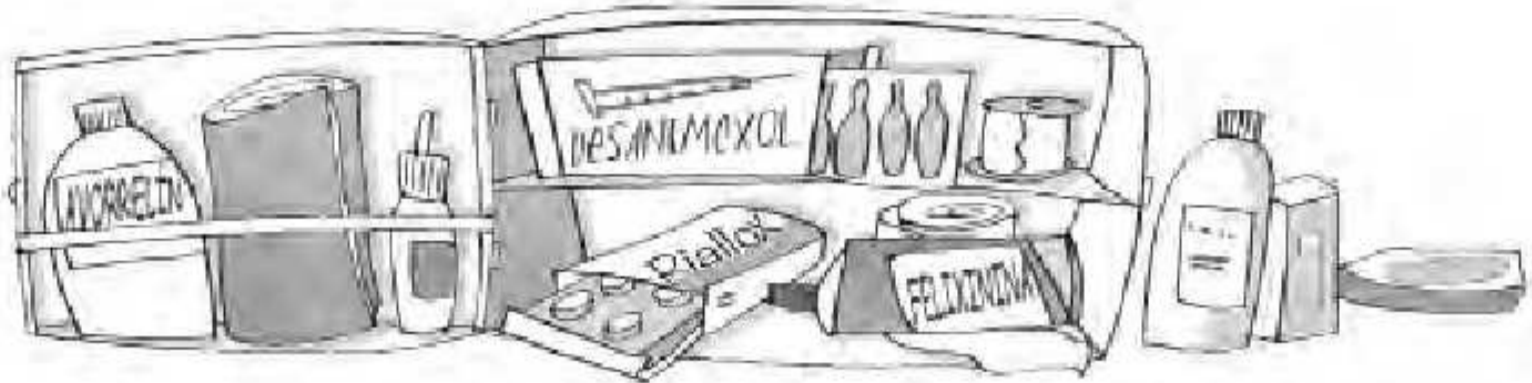
- Al principi d'un text.
- Després de signes que tanquen oracions: punt, signe d'interrogació, signe d'admiració, etc.
- En els noms propis de persones, animals, llocs, etc.
- En els títols de contes, pel·lícules, cançons, etc.

La farmàcia. La prefixació

Nom _____ Data _____

Completa amb el nom del producte que corresponga.

- pomada
- xarop
- pastilles
- injeccions

- Riallox són unes _____ per a provocar rialles.
- Desanimexol són unes _____ contra el desànim.
- Felixinina és una _____ que proporciona felicitat.
- Avorrelín és un _____ contra l'avorriment.

Observa i relaciona. Què fa cada un a la farmàcia?

El dependent •	• es pesa a la bàscula.
La farmacèutica •	• mira les cremes de l'expositor.
Una clienta •	• posa uns productes al taulell.
El xiquet •	• pren la tensió a un client.

Tria en cada cas el prefix adequat i forma el contrari d'aquestes paraules.

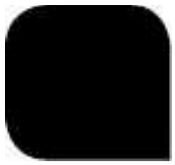
in-

des-

anti-

contra-

- ànim ► _____
- útil ► _____
- víric ► _____
- dir ► _____

Els demostratius

Nom _____ Data _____

Subratlla els demostratius i classifica'ls en la graella de més avall.

- No compres aquests melons, aquells semblen més madurs.
- Aqueixa bicicleta és la meua i aquella és del meu cosí Jaume.
- La mare de Susanna és mestra en aquesta escola.
- Posa'm mig quilo de pimentons; d'aqueixos verds, per favor.

Proximitat	Distància mitjana	Llunyania

Encercla el demostratiu i relaciona amb la funció que fa dins el grup nominal.

L'home aquell pregunta per tu.

Aquest és el meu germà.

El pa? Està dins d'aqueixa bossa.

La teua gata és aquella, Pau?

Determinant

Nucli

Complement

Ratlla el demostratiu que no corresponga en cada cas.

• Dóna'm aqueixa / aqueix llibre i el guardaré en aquests / aquesta caixa.

• El meu bolígraf és aquell / aquells, el que està davall d' aquell / aquella cadira.

• Aquestes / Aquesta xiquetes han dut aqueixes / aqueixos joguets.

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

Els **demostratius** són paraules que assenyalen éssers o objectes i indiquen la distància que hi ha entre aquests i la persona que parla. N'hi ha de **proximitat**, de **distància mitjana** o de **llunyania**.

Els demostratius poden funcionar com a **determinants**, com a **complements** o com a **nuclis** dins del grup nominal.

Nom _____ Data _____

Llig el text i busca dues paraules de cada tipus.

L'examen

Són les nou del matí. Ara després, a les 11, tenim examen d'Anglès. No és que siga molt difícil, però jo he estudiat poc. Que si les classes de música, que si l'entrenament de bàsquet... En fi, que sempre ho deixo per a última hora i després no tinc temps de res. A vore si tinc sort i és fàcil... tant de bo!

Agudes		Planes		Esdrúixoles
Amb accent	Sense accent	Amb accent	Sense accent	

Posa accent gràfic a les paraules que corresponga.

Agudes	• camio	• compas	• carrer	• alcohol	• caiman	• cafe
Planes	• platan	• cervol	• origen	• boligraf	• pipes	• pantalla
Esdrúixoles	• bustia	• fabrica	• fisica	• aguila	• unica	• fantastica

Escriu formes verbals afegint aquestes terminacions. Compte amb els accents!

-íem	-íeu	-àrem	-àreu
• serv_____	• serv_____	• cant_____	• cant_____
• part_____	• part_____	• puj_____	• puj_____
• sab_____	• sab_____	• pass_____	• pass_____

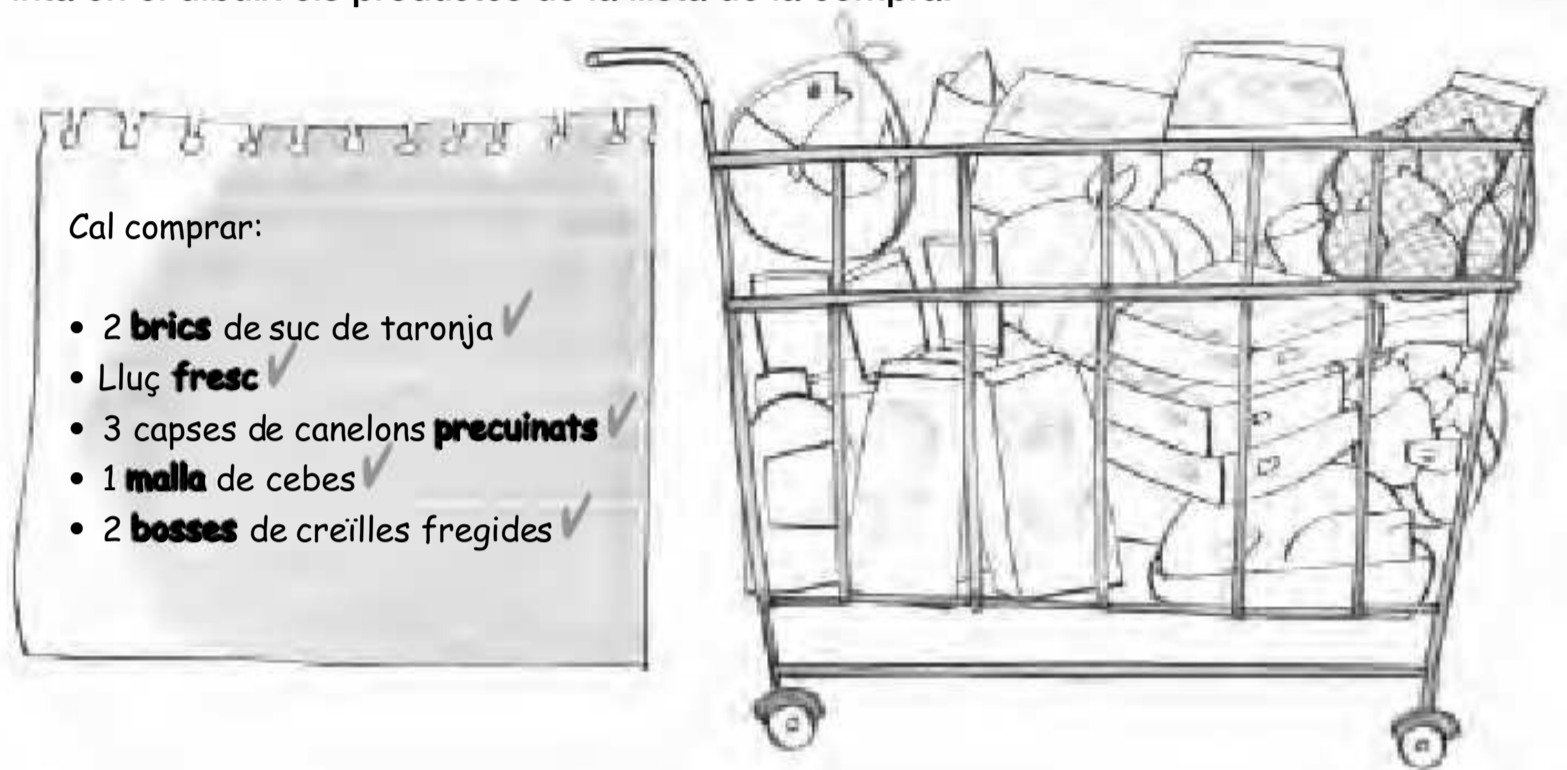
REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

- Les paraules agudes tenen l'última síl·laba tònica. S'accentuen gràficament quan acaben en vocal, en vocal seguida de **-s**, en **-en** o en **-in**.
- Les paraules planes tenen la penúltima síl·laba tònica. S'accentuen gràficament quan acaben en diftong o en consonant (llevat de **-as**, **-es**, **-is**, **-os**, **-us**, **-en**, **-in**).
- Les paraules esdrúixoles tenen l'antepenúltima síl·laba tònica. S'accentuen totes.

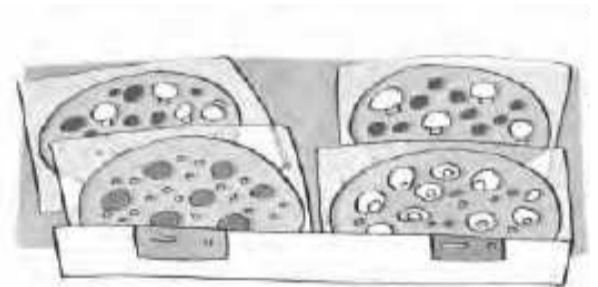
Nom _____ Data _____

Pinta en el dibuix els productes de la llista de la compra.

Completa les oracions amb les paraules destacades de l'activitat anterior.

- Vosté trobarà les pizzes a la secció de _____.
- Albert, compra una _____ de taronges a la fruiteria.
- Trau les _____ de magdalenes per berenar.
- La mare ha portat sis _____ de llet al banc d'aliments.
- Senyors clients: tenim llom de salmó _____ a 5 € el quilo.

Escriu la paraula que respon a la definició i encercla el sufix que conté.

- Qualitat de roig ► rojor _____
- Qualitat d'amarg ► _____
- Qualitat de fresc ► _____
- Qualitat de dolç ► _____

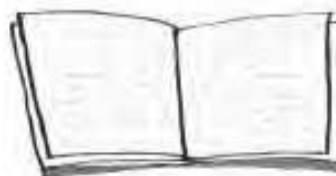
Escriu un diminutiu i un augmentatiu usant els sufixos *-et/-eta* i *-ot/-ota*.

flor

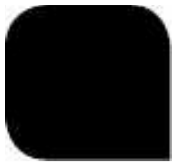
gat

llibre

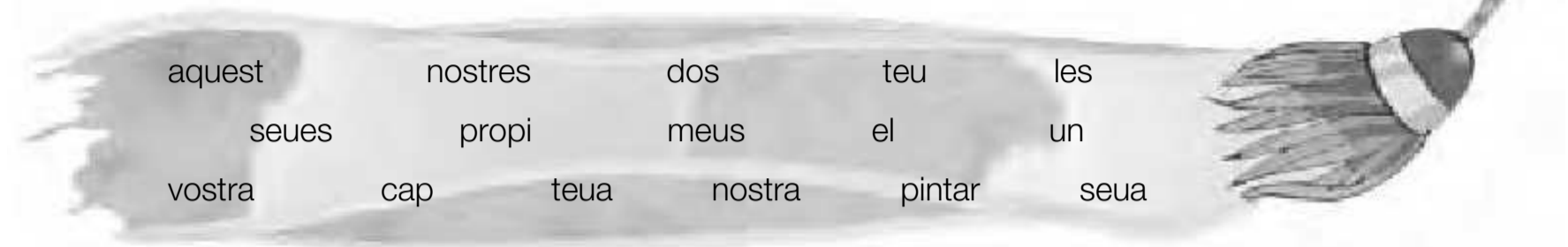
cadira

Els possessius

Nom _____ Data _____

Ratlla les paraules que no siguin possessius.

Relaciona i escriu els grups nominals que formes.

el

seues

bolis

la

nostres

baló

les

teu

galletes

els

vostra

tortuga

Subratlla els possessius de cada oració i indica davall quina funció fan.

- La seua germana és amiga de la meua des de fa molts anys.
Det. N.
- Quan eixia de casa m'he trobat el teu cosí amb uns amics seus.
- Els meus pares diuen que sí, que puc dormir a casa vostra.
- El meu patinet no és tan nou com el teu.

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

Els **possessius** són les paraules que expressen a qui pertany l'èsser o l'objecte que el substantiu anomena.

Els possessius indiquen la **persona** (1a, 2a, 3a) i si hi ha **un posseïdor o diversos**.

Els possessius poden funcionar com a **determinants**, com a **nuclis** o com a **complements** dins del grup nominal.

L'accentuació diacrítica

Nom _____ Data _____

● Marca la forma correcta en cada cas.

dona

dóna

os

ós

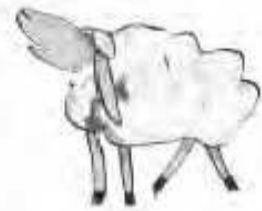
te

té

net

nét

be

bé

● Escriu cada paraula on corresponga. Pots consultar el diccionari, si et cal.

són / son

• Els meus veïns _____ amics de _____ pare.

més / mes

• Febrer, el segon _____ de l'any, és el _____ curt de tots.

és / es

• Aquell xic que _____ posa la jaqueta _____ el meu germà.

què / que

• Vol _____ li expliqués _____ ha passat.

● Copia substituint els dibuixos per paraules que porten accent diacrític.

• Joan i Pau se saluden donant-se la

• L' polar té el pelatge de color blanc.

• Quan siga major, vull viatjar per tot el

● **REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ.** Després, corregeix les activitats anteriors.

Algunes paraules porten **accent diacrític** per a diferenciar-les d'altres paraules que tenen la mateixa forma però un significat diferent.

El taller de pintura.

Les paraules parònimes

PLA DE MILLORA. Fitxa 3

Nom _____ Data _____

Ordена els passos que fa la xiqueta per a pintar un quadre.

Completa el procés de pintar un quadre amb les paraules proposades.

esbossa • esborra
acoloreix • retoca
pinzell • llapis
pintures • goma

De primer, la pintora _____ el dibuix en un bloc amb el _____. Si cal, _____ amb la _____ el que no li agrada i quan ja té fet l'esbós, trasllada el dibuix al llenç. Una vegada ha traçat la figura, l'_____ amb les _____. Finalment, _____ el quadre marcant-ne els detalls amb un _____ fi.

Marca la bona. Què són les paraules parònimes?

Les que signifiquen el mateix, com ara *qualitats* i *aptituds*.

Les que s'assemblen i es poden confondre, com ara *aptituds* i *actituds*.

Ratlla, en cada parell de parònims, el que no és adequat en l'oració.

• La iaia ha fet per a dinar.

• Aquesta papallona és d'una nova.

• Pol ha pres una pastilla per a la tos, però no li ha fet .

Numerals i indefinits

Nom _____ Data _____

Troba els deu primers numerals ordinals i escriu-los al costat dels cardinals corresponents.

- 1 ► _____
- 2 ► _____
- 3 ► _____
- 4 ► _____
- 5 ► _____

Q	U	A	R	T	S	M	O	Ç	R
R	P	R	I	M	E	R	E	H	L
F	E	D	F	V	G	S	T	U	A
D	F	L	O	N	O	E	E	I	M
E	R	T	M	G	N	T	R	T	N
S	E	V	S	I	S	É	C	É	O
É	Z	A	K	S	O	Ç	E	R	V
T	C	I	N	Q	U	É	R	E	É

- 6 ► _____
- 7 ► _____
- 8 ► _____
- 9 ► _____
- 10 ► _____

Completa cada oració amb un indefinit dels proposats.

- algun
- cada

- Ramon arriba a la faena _____ dia a les huit del matí.
- Anna s'ha menjat _____ el pa que tenia al rebost.
- Podries deixar-me _____ llibre interessant?
- A l'estrena hi havia _____ gent.

- tot
- molta

Relaciona. Quina funció fa el numeral o l'indefinit destacat en el grup nominal?

- Agafa una jaqueta **qualsevol**.
- Ha vingut **poca** gent.
- Has menjat **massa** llepolies.
- A classe, jo sóc el número **vint**.
- Lluís ha arribat el **primer** a la meta.

- Determinant
- Nucli
- Complement

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

Els **numerals** són paraules que expressen quantitat o ordre de manera precisa. Poden ser **cardinals** o **ordinals**.

Els **indefinites** són paraules que expressen quantitat o existència de forma imprecisa.

Els numerals i els indefinits poden funcionar com a **determinants**, com a **complements** o com a **nuclis** dins del grup nominal.

La dièresi

Nom _____ Data _____

● Marca i copia l'opció adequada en cada cas.

paraigües

paraigues

unguent

ungüent

globus terraqui

globus terraqüi

pingüí

pinguí

● Posa dièresi en la vocal adequada.

raim

heroína

ensaimada

peuc

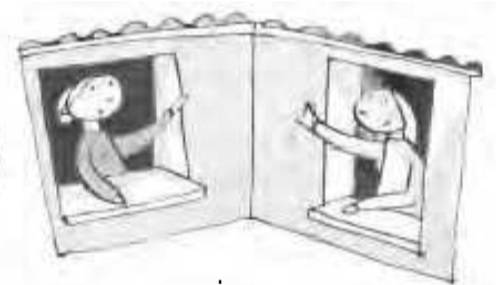
Lluisa

llaut

creilles

veines

● Busca en la fitxa i copia dos exemples de cada ús de la dièresi.

u dels grups **güe**, **güi**, **qüe**, **qüi** que es pronuncia

i / u que no formen diftong amb la vocal anterior

● **REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ.** Després, corregeix les activitats anteriors.

La **dièresi** (¨) és un signe gràfic que s'utilitza per a les funcions següents:

- Per a indicar que la **u** dels grups **güe**, **güi**, **qüe**, **qüi** es pronuncia.
- Per a indicar que la **i** i la **u** no formen diftong amb la vocal anterior.

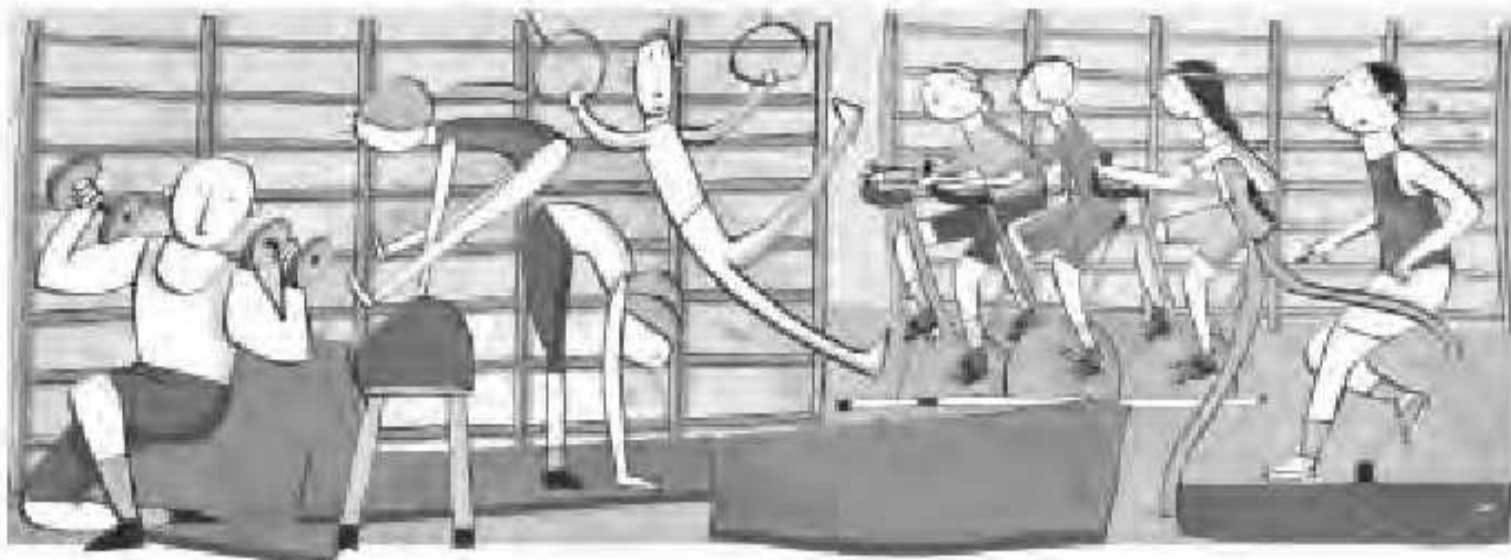

El gimnàs. Eufemismes i paraules tabú

PLA DE MILLORA. Fitxa 3

Nom _____ Data _____

Observa la imatge i encercla l'opció correcta en les oracions de més avall.

- La paret del fons del gimnàs està coberta d' **espatleres / anelles**.
- Els **matalassos / poltres** estan davant de les espatleres.
- Hi ha tres persones **saltant / pedalejant** en les bicicletes estàtiques.
- Un home calb **alça / salta** pesos.
- Un xic jove i molt alt fa exercici a les **anelles / bicicletes**.
- L'home que corre en la cinta **sua / alça** molt.

Completa amb la qualitat més adequada a cada esportista.

prim
àgil
flexible
musculós

- La xica que salta el poltre és _____.
- L'home que alça els pesos és _____.
- La xica que hi ha al matalàs és _____.
- El xic que hi ha a les anelles és molt _____.

Relaciona cada eufemisme amb la paraula tabú corresponent.

defunció

lavabo

conflicte bèl·lic

dement

vàter

mort

boig

guerra

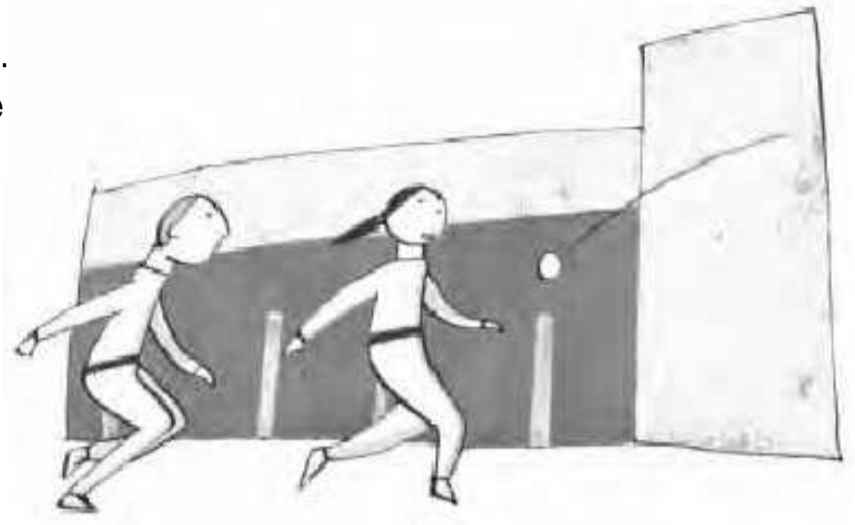
Nom _____ Data _____

Localitza en el text un adverbi de cada tipus i copia'l en el lloc corresponent.

Hui tinc entrenament de pilota valenciana al trinquet. Allà m'ho passe bé perquè faig exercici físic i també amics. Juguem a raspall, a galotxa, a llargues...

El mestre diu que he millorat molt des que vaig començar i Lola, la meua parella, també. En unes setmanes jugarem la primera partida fora, en un altre poble. Potser guanyarem!

Al principi, quan vaig començar, no ho tenia massa clar, però ara m'encanta aquest esport. Cada dia m'agrada més!

Lloc	Temps	Manera	Quantitat	Afirmació	Negació	Dubte

Fixa't en els adverbis destacats i indica quina paraula modifiquen.

- Guillem cuina **extraordinàriament** bé.
Adverbi
- La meua cosina Teresa **sempre** em porta contes.
- Mustafà escriu **molt** bé el valencià.
- Has collit els pimentons **massa** verds.

Escriu adverbis de manera afegint la terminació *-ment* a l'adjectiu en femení.

- fàcil ► fàcilment
- ràpida ► _____
- recta ► _____
- suau ► _____
- forta ► _____
- lenta ► _____

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

Els **adverbis** són paraules invariables que expressen circumstàncies de lloc, temps, manera o quantitat, o bé afirmació, negació o dubte.

Els adverbis poden funcionar com a **complement** d'un verb, d'un adjectiu o d'un altre adverbi.

El guionet

Nom _____ Data _____

Relaciona i escriu en el lloc corresponent les paraules que formes. No t'oblides del guionet!

penya

gira

para

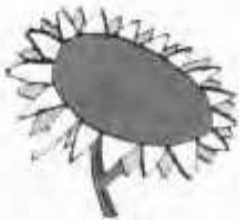
porta

sol

segat

revistes

xocs

Copia aquestes xifres separant bé les paraules i amb els guionets que calga.

- 23 ▶ vintitres ▶ _____
- 34 ▶ trentaquatre ▶ _____
- 92 ▶ norantados ▶ _____
- 55 ▶ cinquanta cinc ▶ _____
- 268 ▶ doscentsseixantahuit ▶ _____
- 729 ▶ setcentsvintinou ▶ _____

Ratlla l'opció incorrecta de cada parell.

xinoxano / xino-xano

Ribaroja / Riba-roja

matamosques / mata-mosques

penjarobes / penja-robes

parafang / para-fang

sudafricà / sud-africà

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

El **guionet** (-) s'escriu:

- En les paraules compostes, quan la primera acaba en vocal i la segona comença en **s**, **r** o **x**.
- En les paraules compostes on figura el nom d'un punt cardinal.
- En els numerals, entre la desena i la unitat i entre la unitat i la centena (D-U-C).
- En altres paraules, com ara *pit-roig*, *després-demà*, *zig-zag*...

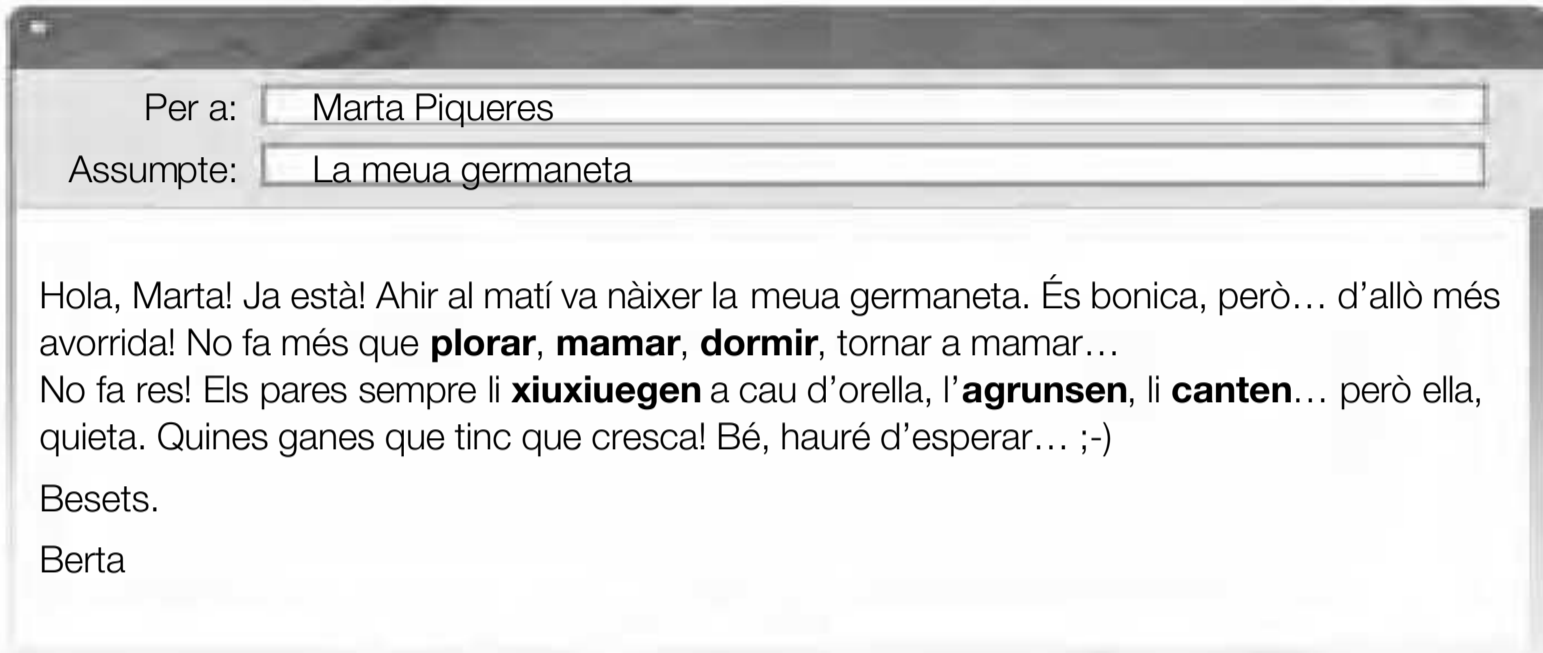

El naixement d'un bebé.

Les paraules onomatopeiques

Nom _____ Data _____

Llig i classifica les accions destacades del text.

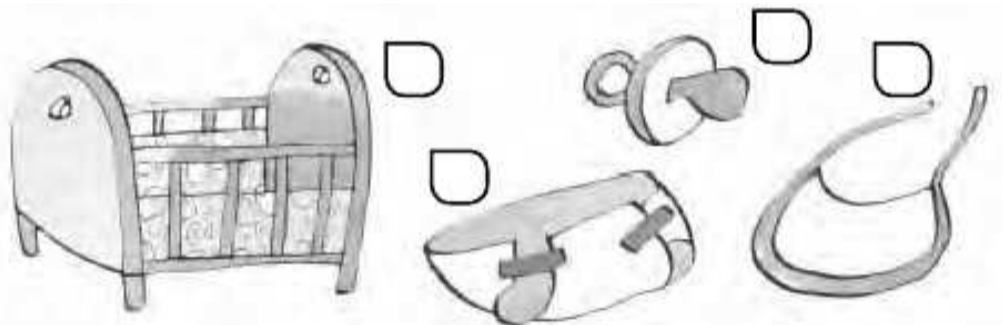

Ho fa el bebé _____

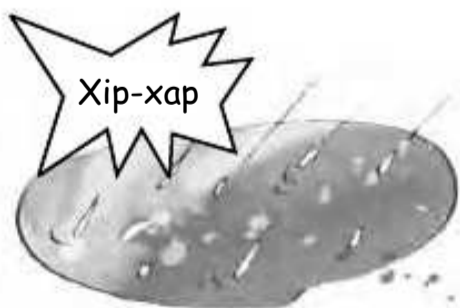
Ho fan els pares _____

Escriu el número que corresponga a cada objecte.

- 1 xupló
- 2 bressol
- 3 bolquer
- 4 pitet

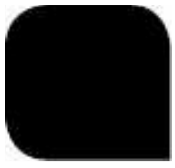
Relaciona cada so amb la paraula onomatopeica corresponent.

xiuxiuejar

piular

xipollejar

Nom _____ Data _____

En cada oració, subratlla una preposició i encercla una conjunció.

- Hui, per a dinar, pot triar paella o fideuada. Què li abelleix?
- Carles, has dut el cartó i el paper a reciclar?
- Andreu no vol córrer ni anar en bici.
- Abans Cloe era amiga de Carme, però ara no es parlen.
- Aniràs amb Paula o bé t'acompanyarà Clara.

Ratlla, en cada cas, la preposició que no siga adequada.

- Recordat de / sense comprar pollastre per a / a la paella de diumenge.
- Per / Des de ma casa fins a / contra la teua hi ha uns dos quilòmetres.
- Anna ha vist un cotxe a / de cavalls per / entre la carretera.
- Miquel vol les torrades de / amb mantega però sense / en melmelada.

Tria la conjunció adequada per a omplir cada buit. En acabant, relaciona.

o • ni • i • o bé • però

- Josep toca el saxo _____ Ester, l'oboé. •
 - El quadre és bonic, _____ el marc no m'agrada. •
 - Alba, véns amb nosaltres _____ et quedes ací? •
 - No han vingut Mar _____ Pau a la festa. •
 - Anirem al cine _____ a la platja; no ho hem decidit encara. •
- Conjunció copulativa
 - Conjunció disjuntiva
 - Conjunció adversativa

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

Els **enllaços** són paraules invariables que serveixen per a unir paraules o grups de paraules.

Les **preposicions** són enllaços que uneixen paraules amb el seu complement.

Les **conjuncions** són enllaços que uneixen paraules o grups de paraules en una oració, o dues oracions entre si. Hi ha conjuncions copulatives, disjuntives i adversatives.

Nom _____ Data _____

Completa amb *h* aquestes paraules, si cal.

- ___armonia • a___ir • ___ivern • ___umil • ___orrible
- ___am • subtra___end • ___amaca • ___imne • ___umor
- in___umà • ___erba • ___ostal • ___exàgon • ___aver

Encercla els errors respecte a l'ús de la *h* i copia cada oració corregint-los.

- Quan l'eroi va arribar, ja avia acabat la batalla.

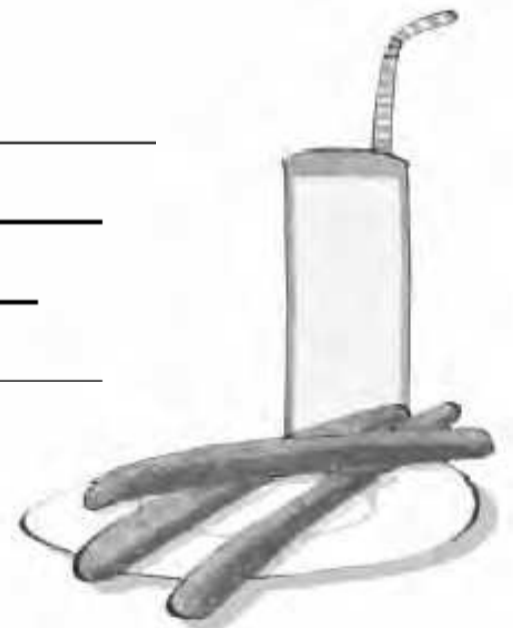
- El iaio a anat a l'ort a plantar creïlles.

- Era una casa vella i hi avia taques d'umitat a les parets.

- Creus que l'umorista ja aurà començat l'actuació?

Escriu la paraula que respon a cada definició. Vigila amb la *h*.

- Beguda blanca refrescant que es pren amb fartons. ▶ _____
- És el lloc on vas quan t'han de fer una operació. ▶ _____
- Te'l menges dur, fregit, en truita, passat per aigua... ▶ _____
- Cada una de les parts que formen el nostre esquelet. ▶ _____
- El dia en té 24, cada una de 60 minuts. ▶ _____
- Persona que queda sense pares. ▶ _____

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

S'escriu **h** en els casos següents:

- En totes les formes del verb *haver*.
- En les paraules que comencen per **hum-** més vocal.
- En altres paraules com ara *home, hora, hivern, ahir, ham, hui, herba, història, hort...* i els seus derivats.

La planta de reciclatge.

Precisió lèxica

Nom _____ Data _____

● Ompli els mots encreuats sobre els materials que es reciclen i el lloc on van.

1

3

5

2

4

6

6

5

2

3

C

L I

L

O N O

E

P R

● Forma paraules seguint el model.

- abocar ► abocador
- llavar ► _____
- contenir ► _____
- canviar ► _____
- transportar ► _____
- comptar ► _____

● Substitueix el verb *fer* per un dels proposats, de major precisió lèxica.

construir • fabricar • celebrar • provocar

• L'empresa ha començat a **fer** poals metàl·lics.

• Viu a l'edifici que van **fer** l'any passat.

• L'accident va **fer** que el trànsit s'intensificara.

• Ahir es va **fer** l'acte de presentació del llibre.

El verb (I). Arrel i desinències. Models de conjugació

PLA DE MILLORA. Fitxa 1

Nom _____ Data _____

Subratlla les formes verbals que trobes en aquesta notícia.

El xarrador 13 de febrer de 2015

Un lleó solt al barri de Miret

Un veí del nostre barri ha patit hui un gran espant. Miquel S. anava al forn aquest matí i s'ha topat amb un lleó al carrer. «Pensava que se'm menjaria!» ha declarat el nostre veí. «Però ha passat de llarg i he telefonat a la policia.»

Sembla que el lleó es va escapar anit del zoològic, que està als afores del barri. Per sort, els agents han capturat l'animal sense riscos amb l'ajuda dels responsables del zoo.

Classifica les formes que has subratllat en el text anterior.

F. simples _____

F. compostes _____

F. perifràstiques _____

Separa l'arrel i la desinència de cada forma. Després, anota'n l'infinitiu i la conjugació.

- trob|ava ► trobar, 1a conjugació
- debatien ► _____
- sabies ► _____
- pensàrem ► _____
- porteu ► _____
- patisques ► _____
- fugien ► _____
- temeu ► _____

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

Els **verbs** són les paraules que expressen accions o estats i els situen en el temps.

Cada verb té moltes **formes verbals**. Les formes verbals poden ser **simples**, **compostes** o **perifràstiques**. Totes les formes verbals consten d'**arrel** i **desinència**.

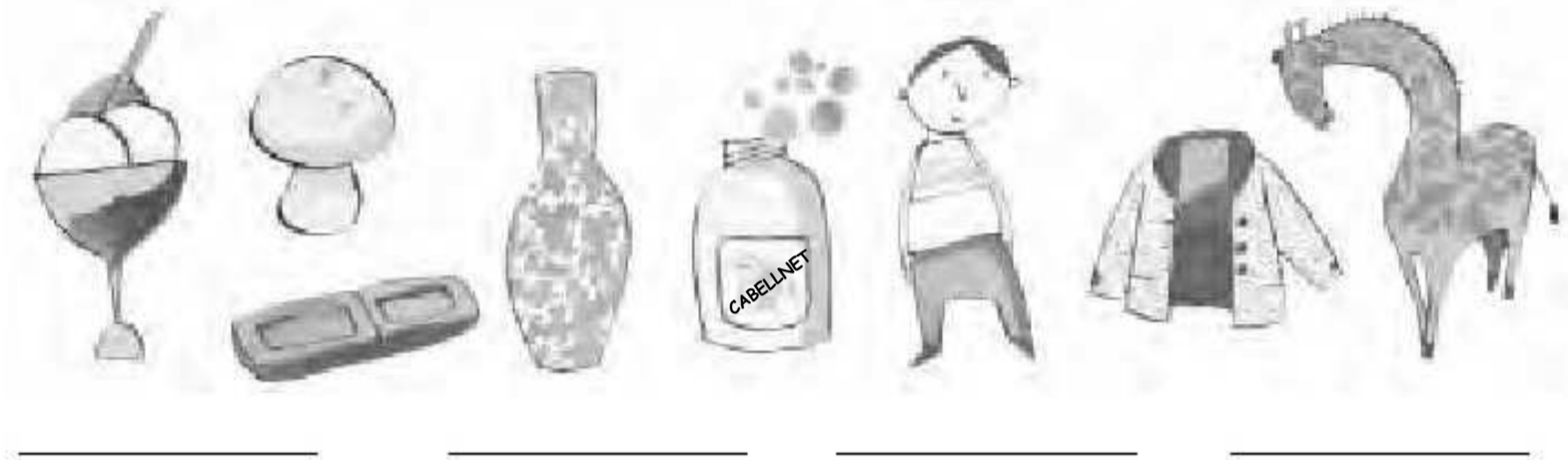
El conjunt de totes les formes d'un verb és la seua **conjugació**. En valencià hi ha tres models de conjugació segons l'infinitiu: primera (-ar), segona (-er o -re) i tercera conjugació (-ir).

L'ús de x, tx i ig

Nom _____ Data _____

Encercla les imatges que representen paraules començades amb el so x de *xiquet* i escriu-les.

Ompli els buits d'aquestes paraules amb x o tx.

- farda___o
- ___icot
- car___ofa
- per___a
- co___e
- ar___iu
- mo___illa
- pan___a
- ___oc
- ___upló
- me___a
- an___ova
- ___oriço
- milo___a
- capu___a

Escriu la paraula primitiva d'aquestes derivades.

- rojor ▶ _____
- escabetxar ▶ _____
- rebutjar ▶ _____
- capritxós ▶ _____
- bogeria ▶ _____
- esquitxar ▶ _____

Completa amb tx o ig les paraules primitives fixant-te en les grafies de les paraules derivades.

- lle___ ▶ lletjor
- despa___ ▶ despatxar
- enu___ ▶ enutjós
- cartu___ ▶ cartutxera
- rebu___ ▶ rebutjable
- empa___ ▶ empatxada

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

El so de la **x** de *xiquet* es pot representar amb les grafies **x**, **tx** o **ig**.

- S'escriu **x** a principi de paraula i després de consonant.
- S'escriu **tx** entre vocals o a final de paraula si els derivats també porten **tx**.
- S'escriu **ig** a final de paraula si els derivats porten **j/g** o **tj/tg**.

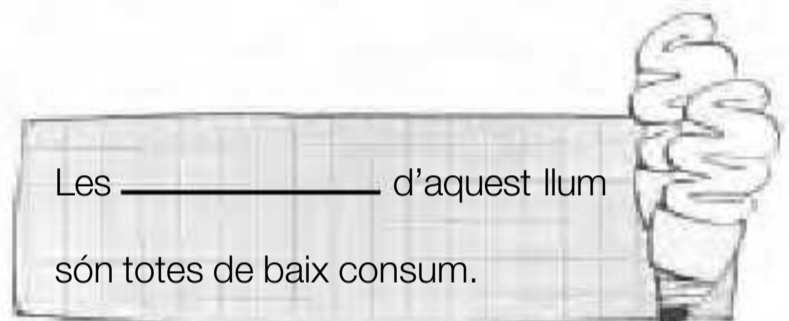
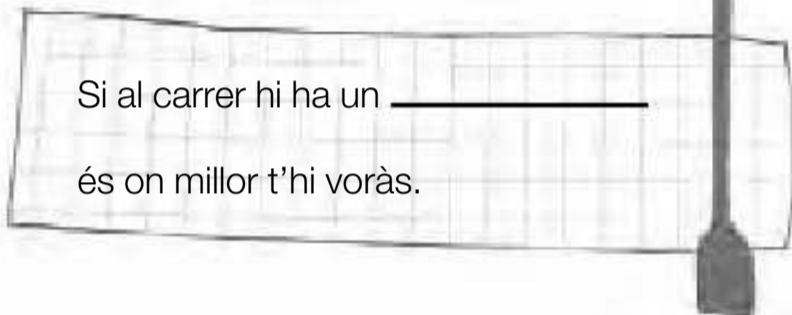
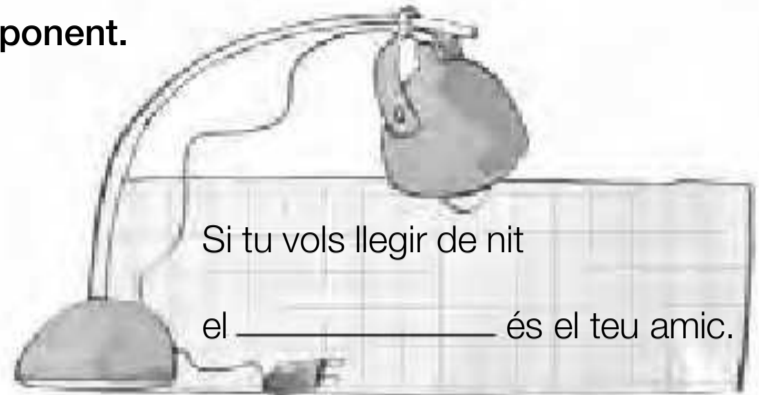

La botiga de llums. Paraules individuals i col·lectives

PLA DE MILLORA. Fitxa 3

Nom _____ Data _____

Completa cada redolí amb el nom del llum corresponent.

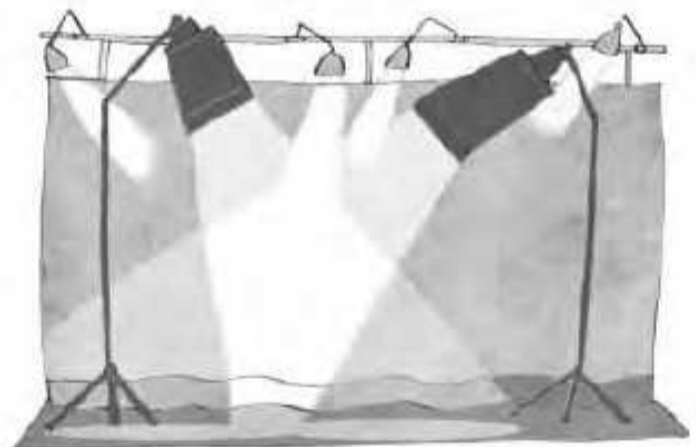

Completa el text amb un dels verbs del requadre.

encendre • il·luminar • instal·lar

Tot a punt per a l'estrena

Acaben d'_____ els llums al saló d'actes
i ja està tot preparat per a la representació. Quan Roc
ha premut el botó per _____ els focus
i _____ l'escenari, ens hem posat una mica
nerviosos. Ja vorem com va l'estrena...

Relaciona cada paraula individual amb la paraula col·lectiva corresponent.

peix

vaixell

ocell

illa

flota

banc

arxipèlag

bandada

El verb (II). Nombre, persona, temps i mode. Els temps verbals

PLA DE MILLORA. Fitxa 1

Nom _____ Data _____

Indica la persona (1a, 2a, 3a) i el nombre (singular, plural) de cada forma.

- tenies ► _____
- aniran ► _____
- sabem ► _____
- acabaré ► _____
- voleu ► _____
- pintà ► _____

Classifica les formes anteriors segons el temps a què fan referència.

Passat

Present

Futur

Completa amb les formes no personals descrites entre parèntesis.

- Rosanna ha _____ el cap de setmana _____ un conte.
(passar, participi) (escriure, gerundi)
- Si no hi vas _____, no podràs _____-hi a temps.
(córrer, gerundi) (arribar, infinitiu)
- De menuda m'agradava _____ per ací _____ els dits sobre la paret.
(caminar, infinitiu) (fregar, gerundi)

Relaciona cada situació amb el mode verbal que empraries per a expressar-la.

- Explicues un fet normal: *Pinte quadres.* •
- Expresses un desig: *Tant de bo no ploja!* •
- Dónes una ordre: *Pare, vine, per favor!* •
- Manifestes temor: *Si m'eixira una rata...* •
- Indicatiu
- Subjuntiu
- Imperatiu

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

Totes les formes verbals tenen **nombre** i **persona**, excepte l'infinitiu, el gerundi i el participi, que són **formes no personals**.

Els verbs situen l'acció en un **temps** concret: el **passat**, el **present** o el **futur**.

Els **modos verbals** reflecteixen l'actitud del parlant davant de l'acció. Els modes verbals són tres: **indicatiu**, **subjuntiu** i **imperatiu**.

Nom _____ Data _____

Subratlla en el text les paraules amb el so x de *Xàtiva*. Vigila i no et confongues, perquè també hi ha paraules amb el so x de *xiquet*.

La malaltia de Xavier

El meu cosí Xavier, el de Xixona, està molt fluix. Sempre ha sigut un xicot fort, però des que va caure malalt i va prendre aquell xarop per a la panxa que no és el mateix. Ahir, en el partit de futbol contra l'equip de Xàbia, no va fer cap xut bo. Anava coix i es queixava que li feia mal tot. Jo crec que hauria de tornar al metge...

Classifica les paraules amb el so de *Xàtiva* que has subratllat abans.

Amb x	_____	_____	_____	_____
Amb ix	_____	_____	_____	_____

Escriu el nom de cada dibuix. Totes són paraules amb x o ix.

Ompli els buits amb x o ix, segons que corresponga.

- Tinc una cosina a ____aló que es diu ____ènia.
- Gisela va demanar una amanida amb madu____es i vinagre de ____erés.
- Guillem, obri el cala____ d'aquell moblet i dus-me tres made____es de fil roig.
- El meu germanet ____avier encara no sap dividir per dues ____ifres.

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

El so de la **x** de *Xàtiva* es pot representar amb **x** o amb **ix**.

- S'escriu **x** a principi de paraula, sobretot en alguns noms de lloc i de persona.
- S'escriu **ix** entre vocals i a final de paraula.

L'oficina. Les frases fetes i les interjeccions

Nom _____ Data _____

Llig el text i classifica les paraules destacades.

A l'oficina

Quan Raquel ha arribat hui a l'oficina d'on és la **cap** hi havia un caos monumental: els **telèfons** no funcionaven, els **ordinadors** s'apagaven de sobte, les **impressores** llançaven el paper i un **missatger** havia dut un **escàner** que ningú sabia instal·lar. Un desastre!

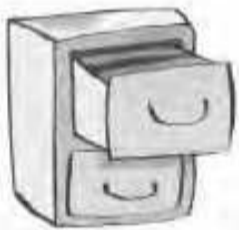
Per sort, la **secretària** coneixia un bon **informàtic** al mateix edifici, que hi ha anat i ho ha solucionat ràpidament. Encara com!

Persones _____

Aparells _____

Escriu la qualitat que correspon a cada objecte.

arxivador

tàctil • metàl·lic • plana • sense fil

tauleta

ratolí

pantalla

Relaciona. Què signifiquen les frases fetes destacades?

Des que ha canviat el director, l'empresa **va vent en popa**.

Té una capacitat de treball molt gran.

Marc ja ha fet tota la faena. **És una màquina**.

Va bé, té molts beneficis.

Subratlla l'enunciat en què la interjecció fa la funció que s'indica.

Expressar una emoció: • **Oh**, quina preciositat! • **Au**, adéu!

Establir comunicació: • **Mare meua**, quin desgavell! • **Ei**, bon dia!

Verbs regulars i irregulars

Nom _____ Data _____

Completa escrivint els verbs en 1a persona del singular de cada temps d'indicatiu.

	Verb model 1a conjugació: parlar	Verb model 2a conjugació: témer	Verb model 2a conjugació: batre	Verb model 3a conjugació: sentir
Present	parle	tem		
Passat simple			batí	
Futur				sentiré

Escriu la 1a persona del present d'indicatiu d'aquests verbs.

- curar ▶ _____
- dormir ▶ _____
- prémer ▶ _____
- córrer ▶ _____
- vore ▶ _____
- durar ▶ _____
- obrir ▶ _____
- anar ▶ _____

Copia l'infinitiu dels verbs anteriors on corresponga. Per a saber si són regulars o irregulars, pots comparar-los amb els verbs models de l'exercici 1.

Regulars				
Irregulars				

Marca els casos en què l'alternança gràfica destacada siga una irregularitat de l'arrel.

bec
bevem

menge
menja

venç
vencem

cull
collim

puc
pot

tanque
tanca

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

Els verbs poden ser regulars o irregulars segons el seu comportament al llarg de la conjugació.

Els **verbs regulars** mantenen la mateixa arrel en totes les formes i presenten les mateixes desinències que el verb que els serveix de model de conjugació.

Els **verbs irregulars** presenten canvis en l'arrel, agafen desinències diferents de les del verb que els serveix de model o ambdues coses alhora.

La partició de paraules

Nom _____ Data _____

Observa les particions de les paraules a final de línia i ratlla la incorrecta en cada cas.

dinosaure
 di-nosaure
 dino-saure
 dinosa-ure
 dinosau-re

hamburguesa
 ham-burguesa
 hambur-guesa
 hamburg-uesa
 hamburgue-sa

sabateria
 sa-bateria
 saba-teria
 sabate-ria
 sabateri-a

recolzament
 re-colzament
 rec-olzament
 recol-zament
 recolza-ment

Copia les particions que has ratllat i explica per què són incorrectes.

- _____ ▶ _____
- _____ ▶ _____
- _____ ▶ _____
- _____ ▶ _____

Marca amb una barra el lloc on partiries cada paraula a final de línia.

terra

aigua

canya

tassa

fetge

fulla

Parteix aquestes paraules de totes les maneres correctes a final de línia.

- paciència ▶ _____
- animalada ▶ _____
- organització ▶ _____
- soterrament ▶ _____

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

Escrivim **guionet** (-) a final de línia per partir una paraula que continua en la línia següent seguint aquestes normes:

- No es poden separar les lletres que formen part d'una mateixa síl·laba.
- No es poden separar els diftongs.
- Cal separar els dígrafs en síl·labes diferents, excepte els dígrafs **qu, gu, ll, ny** i **ig**.
- No s'ha de deixar cap lletra sola a final o a començament de línia.

Nom _____ Data _____

● Observa l'escena i completa cada oració amb la paraula adequada.

- astronauta
- robot
- satèl·lit
- extraterrestres
- plats
- casca

- L'_____ ha baixat del seu coet un poc espantat.
- Un _____ acompanya l'astronauta.
- Els _____ reben el terrícola que ha arribat al seu món.
- L'astronauta no pot respirar en aquell planeta sense el _____.
- Al cel es veu un _____ redó i molts _____ voladors.

● Uneix cada aparell amb la forma que té en l'escena anterior.

satèl·lit

coet

plat volador

ovalada

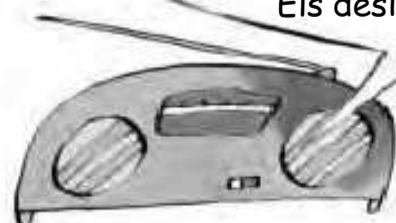
redona

punxeguda

● Encercla les sigles del text i copia-les en el lloc corresponent.

- Unió Europea ► _____
- Estats Units d'Amèrica ► _____
- Educació Secundària Obligatoria ► _____
- Organització de les Nacions Unides ► _____

Els estudiants de l'ESO de la localitat participaran en un concurs sobre l'espai organitzat per la UE i l'ONU. El premi és un viatge als EUA. Els desitgem sort!

L'oració. El subjecte

Nom _____ Data _____

■ **Escriu darrere de cada enunciat del text si és una frase (F) o una oració (O).**

Una decisió difícil

- La iaia m'ha preguntat què vull per a dinar. Mmm, que difícil!
- M'agraden tantes coses... Macarrons? Pollastre al forn?
- O una bona paella? No, ja ho sé! Li demanaré llentilles!
- La iaia les fa amb verdura, xoriço i pernil. Boníssimes!

■ **Subratlla el subjecte i encercla el predicat de cada oració.**

- La partida de pilota s'ha ajornat a demà per la pluja.
- Núria treballa d'administrativa a l'empresa de son pare.
- Les classes de solfeig de l'escola de música comencen hui.
- En aquesta plaça viu la cosina de Marta.

■ **Escriu al costat de cada oració si té un subjecte lèxic o gramatical.**

- La meua germana té dos anys. ► _____
- La motxilla de Pau és verda. ► _____
- Pense que tot és cert. ► _____
- Arribarem molt tard. ► _____

■ **Copia els subjectes lèxics de l'activitat anterior i identifica'n el nucli, els determinants i els complements.**

- _____
- _____

■ **REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ.** Després, corregeix les activitats anteriors.

Els **enunciats** són grups de paraules ordenades amb sentit complet. Poden ser **frases** o **oracions**.
 Les **oracions** contenen almenys una forma verbal conjugada i s'estructuren en **subjecte** i **predicat**.
 El **subjecte** pot ser **lèxic** o **gramatical**. El **subjecte lèxic** consta sempre d'un **nucli**, que pot anar acompanyat o no de **determinants** i **complements**.

L'apòstrof i la contracció

Nom _____ Data _____

■ **Escriu davant de cada paraula l'article corresponent.**

el / l'	• _____ indi	• _____ iogurt	• _____ home	• _____ ase	• _____ text
la / l'	• _____ mà	• _____ ànega	• _____ unió	• _____ ungla	• _____ hiena

■ **Completa cada oració amb les paraules proposades. Fixa't en els articles.**

iaio
oncle	▶ L'_____ vol que el _____ li telefone.	
	Per a votar, deposita la _____ a l'_____.	urna
papereta
últim
huit	▶ L'_____ dia per a tornar el llibre és el _____ de maig.	
	Pau coneix bé la _____ de l'_____ Roma.	antiga
història

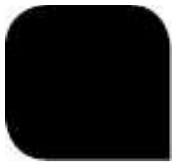
■ **Copia l'oració corregint els errors d'apostrofació i contracció que conté.**

L'iaio de el meu amic Toni viu a Tabarca. Al estiu Toni el visita i els dos ixen a pescar, cada matí, per els voltants de la illa.

■ **REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ.** Després, corregeix les activitats anteriors.

- Els articles **el** i **la** s'apostrofen (**l'**) davant de les paraules que comencen en vocal o en **h**.
Els articles **el** i **la** no s'apostrofen davant de **i, u, hi, hu** quan fan de consonant i no de vocal.
L'article **la** tampoc s'apostrofa davant de paraules que comencen en **i, u, hi, hu** àtones ni davant del nom de les lletres.
- Els articles **el** i **els**, en contacte amb les preposicions **a, de** i **per**, es contrauen: **al, als, del, dels, pel, pels**. En cas que l'article **el** es pugui apostrofar amb la paraula següent, no es fa la contracció.

L'escena d'un conte. Els neologismes

Nom _____ Data _____

Encercla el personatge de conte que es correspon amb cada descripció.

Ajuda les persones a través d'encanteris. ▶

drac

fada

gnom

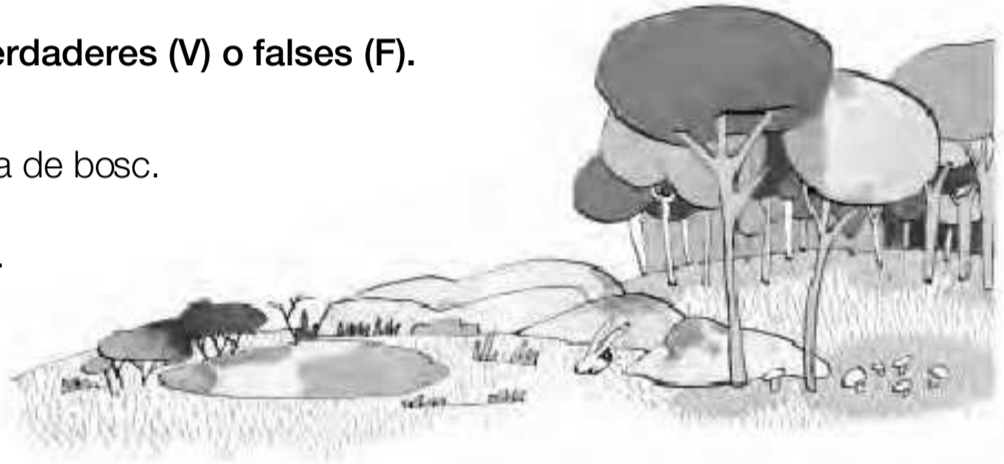
donyet

◀ Viu al bosc i és menut però molt savi.

Observa i indica si les oracions són verdaderes (V) o falses (F).

- La il·lustració representa una clariana de bosc.
- Hi ha una rabosa que ix del seu cau.
- Hi ha una tolla i alguns matolls.
- Davall dels arbres es veuen flors.

Corregeix les oracions falses de l'activitat anterior.

Llig el text i encercla els neologismes que hi trobes.

Una excursió desaprofitada

Els pares i jo vam visitar ahir la cova dels Bous. Té unes pintures rupestres molt boniques. Però el pare no parava de queixar-se: que si no li quedava bateria a l'MP4, que si no podia xatejar amb els amics, que si tanta humitat li faria malbé els microxips de la tauleta tàctil que duia a la motxilla... No li agradà gens l'excursió! Si el traus dels videojocs, mon pare ja no sap divertir-se. I, és clar, una cova sense connexió a Internet li va semblar molt avorrida!

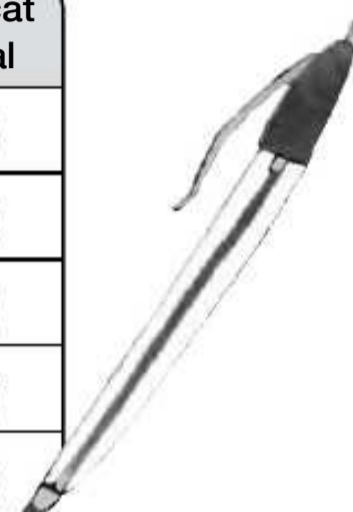

El predicat nominal. L'atribut

Nom _____ Data _____

Subratlla el predicat de cada oració i encercla'n el verb. En acabant, marca el tipus de predicat que corresponga.

	Predicat nominal	Predicat verbal
La ferreteria de la cantonada és la millor de la ciutat.	☐	☐
Estel ha regalat un mòbil a la seua cosina Pepa.	☐	☐
El camí de Dalt està esmicolat pel pas de camions.	☐	☐
La tempesta arrancà catorze bresquilleres.	☐	☐
Aquesta novel·la sembla molt interessant.	☐	☐

Analitza el predicat nominal de cada oració seguint el model.

• Andreu ^{P. nominal} és _{V. cop. Atribut} mecànic.

• Anna i Clàudia semblen enfadades.

• La iaia està un poc refredada.

• Aquelles muntanyes pareixen molt altes.

Completa aquestes oracions amb un atribut adequat.

• El meu cosí Jaume sembla _____.

• La font de la plaça està _____.

• Aquests núvols pareixen _____.

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

Els predicats poden ser nominals o verbals.

El **predicat nominal** expressa què és o com està el subjecte. Conté un **verb copulatiu** (*ser, estar, semblar i paréixer*) i un **atribut**.

L'atribut expressa una qualitat o un estat del subjecte. Poden fer la funció d'atribut un adjectiu, un substantiu, un pronom o un grup nominal.

El punt i coma i els punts suspensius

Nom _____ Data _____

Numera segons que corresponga. Quin ús del punt i coma es fa en cada oració?

- 1) Separa els elements d'una enumeració on ja hi ha comes.
- 2) Va davant d'un enllaç que introdueix una oració llarga.

Juli volia anar al cine; però no sabia si els pares li donarien diners després d'haver-se portat tan malament.

He convidat a la festa els meus amics Quim, Arnau i Bea; els meus cosins Pau, Roc i Marc; i les meues veïnes Sara i Adela.

Explica què indiquen els punts suspensius en cada cas.

Diuen que la vacuna que ens posaran no fa mal, però... jo tinc por!

L'enumeració no està acabada.

Nosaltres sabem jugar a moltes coses: al parxís, a l'oca, als escacs, a cartes...

L'oració s'interromp per a expressar sorpresa.

Quan ja pensàvem que no vindria... va arribar Manel!

L'oració s'interromp per a expressar temor.

Completa triant l'opció correcta en cada cas.

- , / ; ► Albert vol anar al parc amb els amics però creu que els pares no el deixaran perquè les últimes notes no han sigut massa bones.
- . / ... ► Dissabte de matí, Àngela jugà a bàsquet De vesprada, féu tots els deures que tenia: de Mates, d'Anglés, de Llengua
- , / ; ► De la fruiteria comprà pomes, plàtans i kiwis del forn, ensaimades pa i rotllets i de la carnisseria, pit de pollastre.

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

Escrivim **punt i coma (;)** en els casos següents:

- Per separar els elements d'una enumeració quan algun d'aquests ja porta coma.
- Davant dels enllaços *però*, *tanmateix*, *no obstant això*..., quan introdueixen oracions llargues.

Escrivim **punts suspensius (...)** en els casos següents.

- Per indicar que una enumeració no està acabada.
- Per indicar que una oració s'interromp per expressar sorpresa, dubte, temor...

Les coves. Els estrangerismes

Nom _____ Data _____

Completa el cartell amb les paraules proposades.

esvarar • humit • cridar • estalactites • sostre • llanterna

VISITA A LA COVA NEGRA
RECOMANACIONS

- Vigileu per no topiar amb les _____ que pengen del _____ i no les danyeu.
- Porteu un calçat adequat per no _____. L'ambient és _____ ja que el sostre i les parets gotegen.
- Procureu no _____. Molestareu les ratapenades que encara hibernen.
- Porteu una _____ adequada. Hi ha poca llum.

Gaudiu de la visita!

Substitueix les paraules destacades per un dels adjectius del requadre.

estret
fosc
rocós

• A la cova s'arriba per un terreny **amb moltes roques**.

• El primer tram de la gruta és **de poca amplària**.

• En entrar a la caverna tot queda **sense claror**.

Relaciona. Amb quina expressió valenciana es correspon cada estrangerisme destacat?

Aquest ordinador té **un software** massa antic. •

• l'afició

El senderisme és **el hobby** principal de Raquel. •

• un llibre electrònic

S'ha comprat **un e-book** nou amb molta capacitat. •

• una hamburgueseria

Després del cine, vam sopar en **un burger**. •

• un conjunt de programes

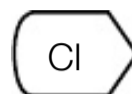
El predicat verbal. Els complements

Nom _____ Data _____

Indica si el complement subratllat és directe (CD) o indirecte (CI). Després, substitueix-lo per un dels pronoms indicats.

el, la, els, les

li, els

- La mare canta cançons a les bessones. ► *La mare els canta cançons.*
CI
- Jo donaré el regal d'aniversari a la iaia. ► _____
- Preguntà l'adreça a aquella policia. ► _____
- Ensenyaràs les fotos de París als amics? ► _____

Encercla el complement circumstancial i relaciona. De quin tipus és?

• El meu cosí Joan i els seus pares viuen a Xeresa.	• De manera
• Anirem a visitar Guillem demà de vesprada.	• De quantitat
• Isabel canta qualsevol cançó de meravella.	• De temps
• L'arròs amb fesols i naps m'agrada moltíssim!	• De lloc

Analitza el predicat verbal de cada oració seguint el model.

P. verbal	P. verbal	
_____	_____	
• <u>Ahir</u> Mireia <u>demanà</u> <u>perdó</u> <u>a Tomàs</u> .		• Amb un retolador, escriuiu el nom.
CC Temps Nucli CD CI		
• Després Toni entregarà el treball al tutor.		• Àngels viu a Tibi amb una tia.

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

El predicat verbal està format per un verb predicatiu, que funciona com a **nucli**, i pels **complements** d'aquest verb. Els principals complements verbals són els següents:

- El **complement directe** (CD) anomena l'objecte o l'ésser sobre el qual recau l'acció expressada pel verb.
- El **complement indirecte** (CI) anomena el destinatari de l'acció que indica el verb més el complement directe.
- El **complement circumstancial** (CC) expressa diverses circumstàncies de l'acció verbal: lloc, temps, manera, causa, quantitat, instrument, companyia, etc.

Els parèntesis, les cometes i el guió

Nom _____ Data _____

Ompli els buits amb parèntesis o cometes, segons que corresponga.

- Avel·lí Guarnier Arnau 1912-2000 va ser un pintor local molt reconegut.
- Miquel acaba de llegir Mecanoscrit del segon origen i li ha agradat molt.
- El meu germà s'ha fet soci del CERP Centre Excursionista Raim de Pastor.
- Ma mare sempre em diu: Qui de jove no treballa, de vell dorm a la palla.
- Jordi que no ha mostrat mai interès pels animals diu que vol ser veterinari.

Anota un títol en cada cas. Recorda't d'usar les cometes.

L'últim llibre que hages llegit _____

Una cançó infantil que recordes _____

Una pel·lícula que hages vist _____

Escriu el que ocorre en la vinyeta. Recorda't d'usar el guió per a introduir les paraules dels personatges i els comentaris del narrador.

La mare llig al jardí. El fill va i li pregunta:

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

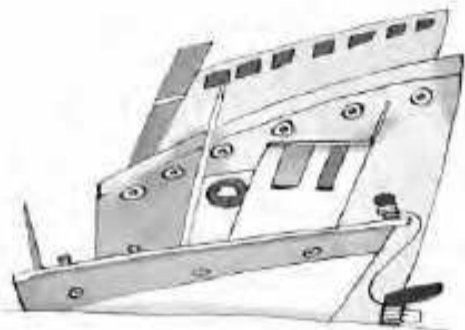
- Els **parèntesis** (()) s'utilitzen per a introduir una explicació, una informació o un aclariment dins d'una oració.
- Les **cometes** (« ») s'utilitzen per a introduir les paraules exactes que ha dit o ha escrit una persona, o per a citar els títols de llibres, pel·lícules, cançons, etc.
- El **guió** (–) s'utilitza per a introduir les paraules d'un personatge o els aclariments del narrador quan parla un personatge.

El port. Els arcaismes

Nom _____ Data _____

Relaciona cada element del port amb la seua definició.

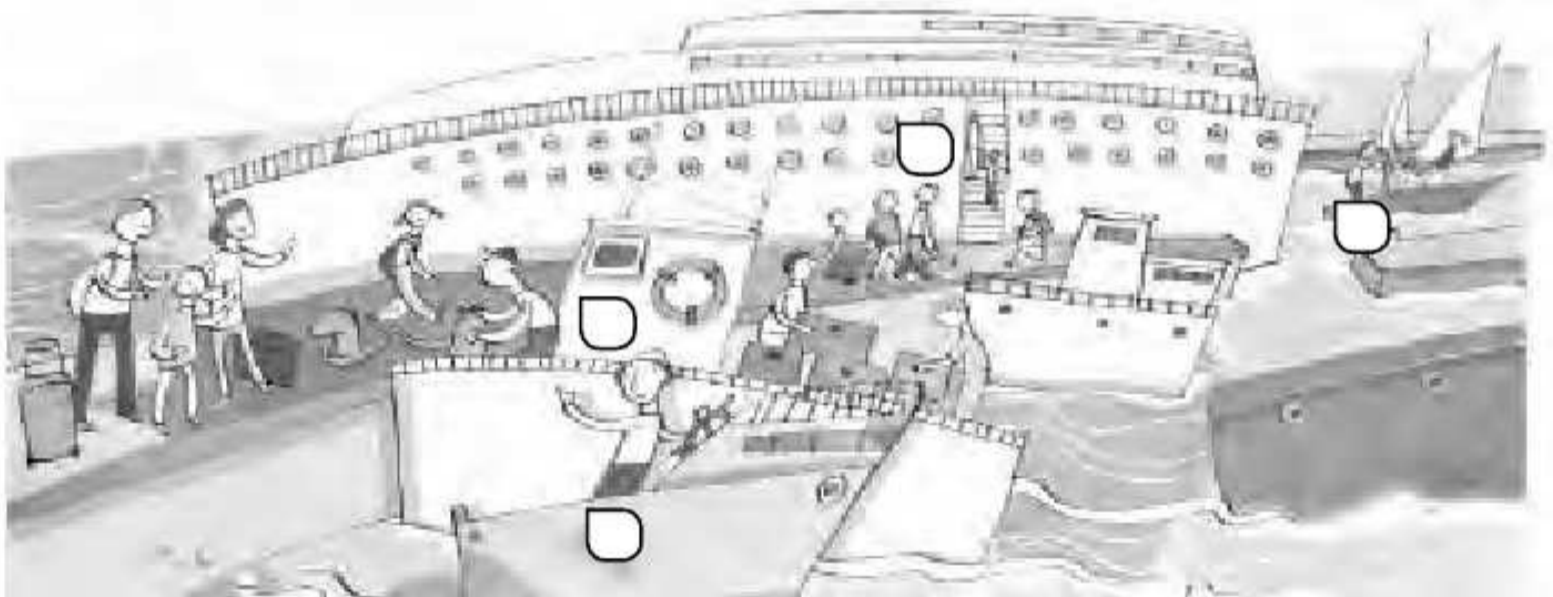

- moll • • Mur de pedra que protegeix el port de les onades.
- bocana • • Qualsevol vehicle que navega per les aigües.
- drassanes • • Lloc des d'on es puja als vaixells o se'n baixa.
- escullera • • Lloc per on els vaixells entren al port o n'ixen al mar.
- embarcació • • Lloc on es construeixen i es reparen els vaixells.

Completa cada oració amb la forma adequada del verb que calga. En acabant, localitza cada acció en la imatge.

- salpar
- hissar
- embarcar
- amarrar

- 1 Els passatgers del creuer _____ al transatlàntic.
- 2 El capità del vaixell que _____ saluda uns turistes.
- 3 El pescador _____ el vaixell pesquer al moll.
- 4 Els tripulants del veler _____ les veles per aprofitar el vent.

Marca l'oració de cada parell que conté l'arcaisme i encercla'l.

- El mariner corre perquè el vaixell salparà prest.
- El mariner corre perquè el vaixell salparà prompte.
- Aquella embarcació vella no navegarà pus.
- Aquella embarcació vella no navegarà més.
- Han decidit no navegar, perquè hi ha un temporal perillós.
- Han decidit no navegar, car hi ha un temporal perillós.

Programa
d'ampliació

Nom _____ Data _____

Llig el text i respon a les preguntes.

El grup nominal és el tipus d'enunciat més abundant en una llengua. Es denomina *nominal* perquè el *nom* n'és la paraula principal, el nucli.

La majoria de les vegades hi ha diverses paraules que acompanyen el nom. Però també hi ha grups nominals formats per una sola paraula, que pot ser un substantiu (*És metge*), un pronom (*Sou vosaltres?*) o bé un nom propi (*Sóc Maria*). Recorda que els substantius propis poden ser de persona, d'animal o de lloc.

- Per què els grups nominals es denominen així? _____
- Quines paraules poden formar un grup nominal per si soles? _____
- Quins d'aquests substantius poden formar a soles un grup nominal? Encercla'ls.

albergina Sara Lluís ordinador Bobi Elx armari

Subratlla els grups nominals i encercla'n els nuclis.

Aquesta setmana estem tractant els oficis de les nostres famílies. Hui era el torn del pare de Pau, que es diu Robert i és farmacèutic. Hem anat a la seua farmàcia i Robert ens ha explicat totes les tasques que s'hi fan: venen els medicaments a la gent, prenen la tensió, usen l'ordinador per a registrar dades... i també preparen fórmules magistrals de cremes, elaboren colònies antiparàsits, etc. Deu ser un treball divertit, no?

Busca entre els grups nominals anteriors un que tinga cada una d'aquestes estructures i copia'l.

- N. ► _____
- N. + Compl. + Compl. ► _____
- Det. + N. ► _____
- Det. + N. + Compl. ► _____
- Det. + Det. + N. ► _____

Analitza els grups nominals d'aquests enunciats, seguint el model.

Grup nominal Grup nominal
 • Cada herba té la seua medicina.
 Det. N. Det. Det. N.

• La cara de la metgessa agrada al malalt.

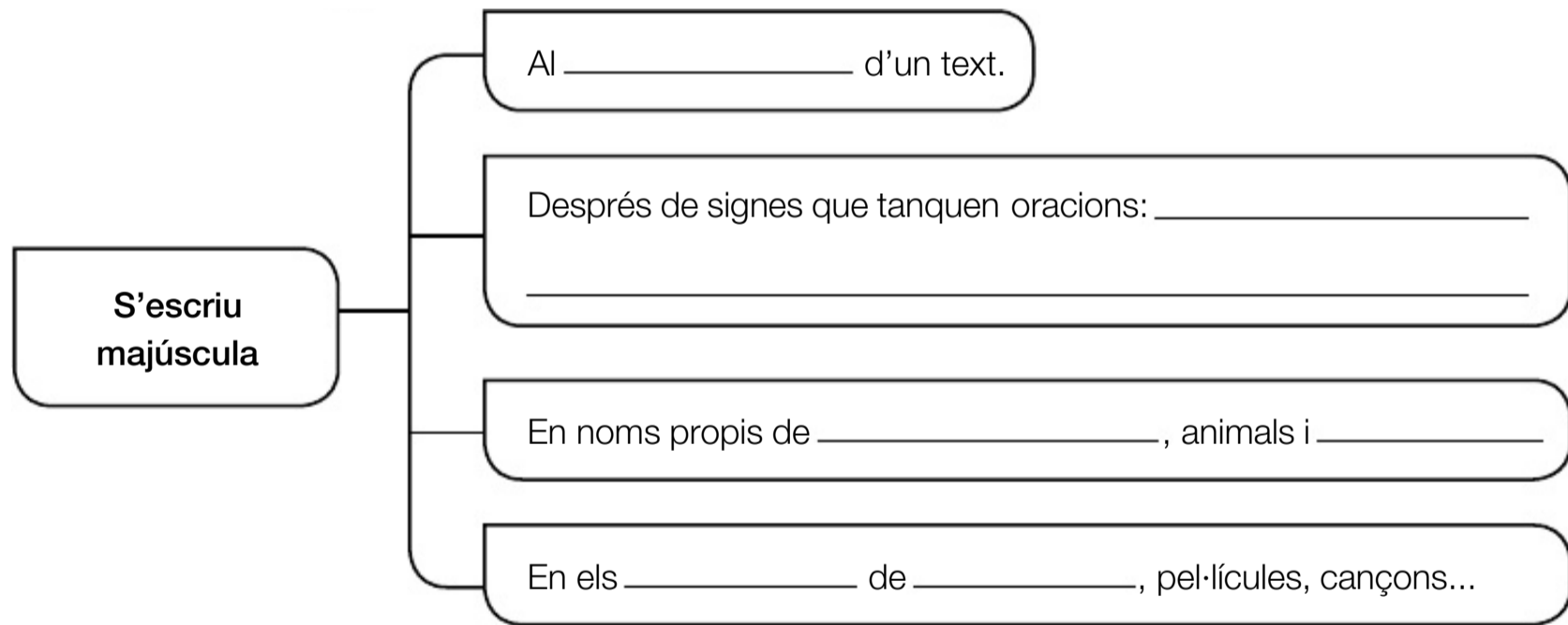
• A cada bolet, una lliçó.

• Aigua calenta no forada la dent.

Llig i subratlla les paraules que usen majúscula. Després, completa l'esquema.

Ahir vaig anar a la presentació del llibre «El nostre poble», de l'escriptor Jaume Segarra. La història conta les aventures de Pau i Mar, dos xiquets de Penyaverda que se'n van a estiuejar al poble dels seus iaïos. Desitjava comprar-me el llibre perquè me'l signara l'autor, però, què creieu que va passar? Doncs que no portava diners! És que no puc eixir de casa amb tanta pressa!

Torna a escriure les oracions corregint les majúscules incorrectes. N'hi ha sis.

• Gemma anirà al conservatori els Dilluns i els Dijous.

• El Dia 21 de Setembre entrarem a la Tardor.

• L'Hotel en què ens vam allotjar es deia Voramar.

Nom _____ Data _____

Llig el text i respon a les preguntes.

Sabies que els demostratius ja s'usaven en llatí? En la llengua dels romans també s'utilitzaven per a assenyalar els éssers o objectes, marcant-ne la distància, i des de la seua època fins a la nostra han patit diversos canvis. Per això i per l'evolució d'acord amb les distintes zones lingüístiques, tenim d'una banda els demostratius amb les formes reforçades (*aquest, aqueix, aquell*) i, de l'altra, les formes simples (*este, eixe, aquell*). Aquestes últimes són les formes més habituals en la llengua oral, encara que també les podem trobar de vegades en la llengua escrita.

• De quina llengua provenen els demostratius que usem? Qui la parlava? _____

• Quines formes dels demostratius han arribat fins a l'actualitat? _____

• En quin context és més adequat l'ús del demostratiu *este*? Marca'l.

En un treball escrit.

En una conversa amb una amiga.

Completa amb el demostratiu corresponent.

Distància mitjana	_____ capsa	Proximitat	_____ supermercat
Proximitat	_____ peixos	Llunyania	_____ pizza
Llunyania	_____ fruites	Distància mitjana	_____ dolços

Subratlla els demostratius i indica la funció que fan: determinant, nucli o complement.

• Aquelles xiquetes mengen pomes. Funció: _____

• Aquest és el meu germà Lluís. Funció: _____

• He caigut als matolls aquells. Funció: _____

• Dóna'm les tisores aqueixes. Funció: _____

• Aquell porta un cabàs ple de melons. Funció: _____

● Marca amb una A les paraules agudes, amb una P les planes i amb una E les esdrúixoles.

☐ picant	☐ tòfona	☐ puré	☐ frigorífic	☐ llima
☐ fórmula	☐ plàtan	☐ piràmide	☐ carxofa	☐ safanòria
☐ amarg	☐ albergina	☐ alfàbega	☐ bacallà	☐ aladroc

● Posa accent a les paraules que en necessiten.

Restaurant El Gastronom

Menu

Primer plat

- Canelo d'anec amb salsa de xampinyons
- Arros melos amb esparrecs i pesols

Segon plat

- Salmo guisat amb especes
- Faisa farcit de pate i salsa d'albercoc

Postres

- Sorbet d'aiguallimo
- Flam de cafe

Preu: 15 euros
La beguda no esta inclosa.

● Relaciona cada producte amb el lloc on s'ha de guardar.

					
tonyina	tall de vedella	gelats	verdura	arròs	gel

frigorífic

rebot

congelador

Nom _____ Data _____

Llig el text i respon a les preguntes.

En valencià trobem dues classes de possessius: els tònicos, que porten l'article davant (*el meu, la meua...*) i els àtons, que no el porten (*ma, son...*).

Aquests últims, exceptuant la zona de l'Horta de València, on en fan un ús més general, només s'usen davant d'algunes relacions de parentiu (*ma mare, ta tia...*), en algunes expressions (*ma casa, ma vida*) i en alguns tractaments (*sa majestat*).

Si et fixes, t'adonaràs que uses els possessius sense article davant moltes vegades, sobretot quan parles de la teua família: *Mon pare i ma mare s'han presentat a un concurs de ball.*

- Quantes classes de possessius trobem en valencià? En què es diferencien? _____

- A quina zona valencianoparlant és més general l'ús dels possessius sense l'article davant? _____

- En quines oracions s'usen els possessius àtons? Marca-les.

He perdut el meu llibre de Música.

Com es diu ton pare?

Marta vol pintar sa casa.

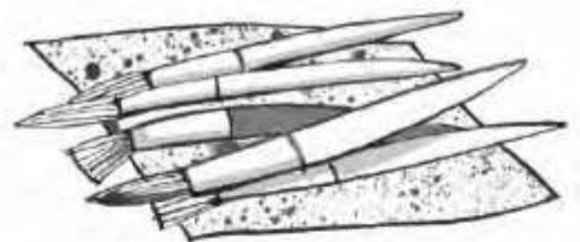
La nostra mestra és molt divertida.

Torna a escriure les oracions substituint les expressions destacades per possessius.

- El cotxe **de vosaltres** està al taller **d'ell**.

El vostre cotxe està al seu taller.

- M'he deixat els pinzells **de mi** a la motxilla **de tu**.

- Mònica i Feliu han comprat les aquarel·les **d'ells** a la papereria.

- Les germanes **de mi** exposaran les pintures **d'elles** al museu d'art modern.

Observa els dibuixos i escriu oracions amb possessius.

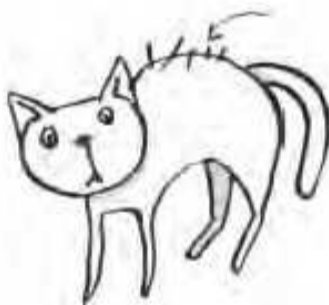

Marca la paraula correcta a partir dels dibuixos.

- os
- ós

- pels
- pèls

- soc
- sóc

- mora
- móra

- mon
- món

- ma
- mà

Posa accent diacrític en les paraules destacades que calga.

La **dona** del meu veí em **dona te** tots els anys quan torna de la Xina. Els familiars que **te** allí **venen** altres infusions **mes** per a estar sa, i pel seu treball no **venen** gens per ací. Sort que ella no hi ha d'anar cada **mes**!

Nom _____ Data _____

1 Llig el text i respon a les preguntes.

En valencià, de vegades es confonen tres indefinits invariables que expressen negació: *cap*, *res* i *gens*.

L'indefinit *cap* pot fer tant la funció de determinant com la de nucli: *No hi ha cap bolígraf.* / *No n'hi ha cap.*

Pel que fa a *res*, significa 'cap cosa' i sempre fa la funció de nucli del grup nominal: *Allí no quedava res: ja s'ho havien menjat tot!*

I finalment, pel que fa a *gens*, indica quantitat o intensitat i pot anar sol si fa referència a un verb o un adjectiu (*Marc no m'estima gens* / *Això no és gens fàcil*) o amb la preposició *de* si es refereix a un substantiu (*No queda gens de pa*).

- Quines funcions pot fer l'indefinit *cap*? _____
- Quina funció fa l'indefinit *res*? _____
- Quins usos de *cap*, *res* i *gens* són correctes? Marca'ls.

☐ Ha anat a comprar i no ha portat res.	☐ Ara no tinc res de fam; ja dinaré més tard.
☐ No ens ha portat cap del viatge.	☐ No fa gens de fred.
☐ No hi ha gens a la nevera!	☐ Volia una magdalena, però no en queda cap.

2 Llig el text, encercla els indefinits i subratlla els numerals.**Un esport molt complet**

Sabeu què és el triatló? El triatló és l'esport que barreja tres disciplines diferents: el ciclisme, la natació i l'atletisme. Per a mi és divertit, encara que bastants vegades m'ha semblat que exigia massa sacrifici, ja que s'ha d'entrenar dos dies la setmana com a mínim. De moment, jo ja vaig per la cinquena competició i en l'última vaig quedar el segon. Us animeu a participar en alguna edició?

3 Escriu els cardinals en lletra i el seu ordinal corresponent.

8 ► _____

19 ► _____

26 ► _____

32 ► _____

4 Torna a escriure les oracions corregint els indefinits destacats.

- Vicent portava **poc** diners i ha hagut de pagar amb targeta.

- Tenia **tant de** fam que m'hauria menjat una vaca!

- Vindrà Ferran **qualsevols** dia i no tindreu **gens** fet.

- Empar sempre té **molts** coses a fer.

5 Posa dièresi a les paraules que en necessiten i classifica-les.

badia	unguent	raim	viatge
llengües	aquàtic	marialluisa	aquífer
desmai	cruïlla	piraguisme	ensaimada

Sona la *u*

No hi ha
diftong

6 Completa el passat simple de cada verb. Tin en compte els accents i les dièresis.

- Reduir ► reduí, _____, reduí, _____, reduíreu, _____

- Traduir ► _____, traduïres, _____, traduïrem, _____, traduïren

Nom _____ Data _____

1 Llig el text i respon a les preguntes.Verdaderament,
és molt curiós!

Possiblement, la classe d'adverbis més nombrosa és la de manera, pel fet que podem formar-los amb molta facilitat afegint la terminació *-ment* a uns quants adjectius en gènere femení: *clarament, dolçament, correctament...*

Però cal tindre en compte que hi ha adjectius que són invariables en gènere, és a dir, que tenen la mateixa forma per al masculí i per al femení. Per això, tenim adverbis com: *lliurement, àgilment, evidentment...*

La funció que fan els adverbis acabats en *-ment*, com tots els altres adverbis, és la de modificar o complementar el significat d'un verb, un adjectiu o un altre adverbi.

- A quina classe d'adverbis pertanyen els que acaben en *-ment*? _____

- A quina classe de paraula s'afeg *-ment* per a formar adverbis de manera? En quin gènere ha d'estar?

- Quines d'aquestes paraules són adverbis de manera? Marca-les.

 ràpidament

 compliment

 sobtadament

 casament

 fàcilment

 funcionament

 inútilment

 mirament

 llargament
2 Llig i subratlla la paraula a què complementen els adverbis destacats.

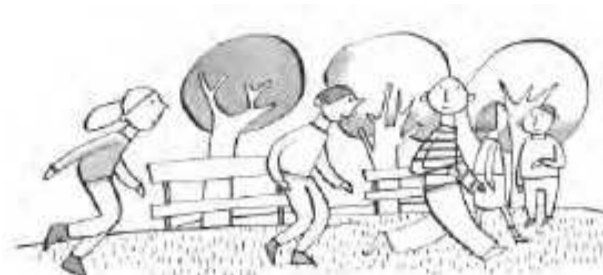
- El bebé **ahir** va plorar tota la nit.
- Pau **no** anirà al parc d'atraccions.
- **Potser** dinaré a les dues.
- No estic **gens** cansada.
- He arribat **menys** tard que Lluç.

3 Torna a escriure les oracions substituint les expressions marcades per un adverbi.

- Hem fet el deure **amb velocitat** i ens n'hem anat al parc.

Hem fet el deure veloçment i ens n'hem anat al parc.

- Fes-ho **d'aquesta manera** i voràs que fàcil que és.

- Sergi es troba **més bé** després d'haver menjat.

- **El dia després de hui** sabreu el resultat de l'examen.

4 Relaciona i escriu les paraules compostes que formes. Para atenció a l'ús del guionet.

escura	baralla	▶	_____
	xemeneies	▶	_____
pica	caigudes	▶	_____
	soques	▶	_____
para	sol	▶	_____
	cassoles	▶	_____

5 Escriu una oració amb cada una de les paraules que porten guionet de l'activitat anterior.

- _____
- _____
- _____

6 Subratlla la forma ben escrita de cada sèrie.

depús demà despús-demà despusdemà	compta gotes compta-gotes comptagotes	nord coreà nord-coreà nordcoreà	zig zag zig-zag zigzag
---	---	---------------------------------------	------------------------------

Nom _____ Data _____

Llig el text i respon a les preguntes.

Quan parlem d'*enllaç*, la mateixa paraula ens indica la funció que aconsegueix aquesta classe de paraules en la llengua: enllaçar, unir; enllaçar paraules que tenen la mateixa categoria o bé unir un element amb el seu complement. Hi ha dos tipus d'enllaços: les preposicions i les conjuncions, i dins d'aquestes segones trobem les copulatives, les disjuntives i les adversatives. Tant les preposicions com les conjuncions tenen una sola forma invariable.

• Quines són les funcions dels enllaços? _____

• Quins tipus d'enllaços hi ha? I de conjuncions? _____

• Quines d'aquestes paraules no són enllaços? Ratlla-les.

però el aquest davall segons ric-ric

Completa el text amb els enllaços següents.

a • des de • sense • de • amb • i • entre • però • fins • per a • Segons

Una visita molt interessant

Hui, amb l'escola, hem visitat una planta _____ reciclar vidre que es troba _____ uns trenta km, _____ la Vall Seca i Benialt. El viatge ha sigut una mica llarg _____ ha valgut la pena. Quan hi hem arribat, ens han mostrat tot el procés, _____ la recollida _____ que el trituren _____ en trauen unes pólvores que serveixen _____ fabricar nous envasos. _____ ens han dit els responsables, és un procés _____ massa complicacions i _____ el qual podem estalviar arena i aigua.

